

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) และประเภทวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) โดยในบทนี้จะกล่าวถึง

- 3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
 - 3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
 - 3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย
 - 3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล
 - 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล
 - 3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรในการวิจัย คือผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (คาดีกา) ในจังหวัดสตูล หรือครูผู้ที่ได้รับมอบหมายจากผู้บริหารศูนย์ จำนวน 196 ศูนย์ จาก 7 อำเภอ กลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ใช้วิธีการแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามสภาพภูมิประเทศใช้หลักการทางภูมิศาสตร์ด้านอาณาเขตที่ติดต่อกันและพื้นฐานด้านภาษาและด้านการนับถือศาสนา กลุ่ม 1 มีอำเภอเมือง ควนโดนและควนกาหลง กลุ่มที่ 2 มีอำเภอท่าแพและมะนังกลุ่มที่ 3 อำเภอละงูและทุ่งหว้า หลังจากนั้นจึงได้สุ่มมากลุ่มละ 1 อำเภอ ได้จำนวน 3 อำเภอ และใช้สูตร Yamane เหลือจำนวน 101 ศูนย์ ผู้ให้ข้อมูลคือผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (คาดีกา) ในจังหวัดสตูลที่ปฏิบัติงานในปีการศึกษา 2554 จำนวนของกลุ่มตัวอย่างที่ให้สัมภาษณ์อีก 11 คน โดยแยกเก็บข้อมูลเป็น 2 ส่วนดังนี้

3.1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้แบบสอบถามคือ ผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล จำนวน 101 คน

3.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้สัมภาษณ์คือผู้ทรงคุณวุฒิในจังหวัดสตูลจำนวน 11 คน จากผู้เชี่ยวชาญด้านงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูลได้มาโดยการสุ่มแบบเจาะจง คือฝ่ายวิชาการสำนักงานคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัดสตูลที่ทำงานไม่น้อย

กว่า 10 ปี นักวิชาการฝ่ายการศึกษาของสำนักงานการศึกษาเอกชนและผู้อำนวยความสะดวกการศึกษา
ของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาดีกา)แต่ละอำเภอในจังหวัดสตูล

ตารางที่ 1 จำนวนของประชากรทั้งหมดที่ใช้ตอบแบบสอบถามจำแนกตามอำเภอที่ศูนย์ฯ
ตั้งอยู่ 7 อำเภอ

ลำดับที่	อำเภอ	ประชากร
1	เมือง	56
2	ควนโดน	23
3	ท่าแพ	24
4	ละงู	54
5	ทุ่งหว้า	17
6	ควนกาหลง/มะนัง	22
	รวม	196

ตารางที่ 2 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามอำเภอที่ศูนย์ฯ
ตั้งอยู่ตามตารางกำหนดจากประชากร 3 อำเภอ ดังนี้

ลำดับที่	อำเภอ	จำนวนประชากร	จำนวนกลุ่มตัวอย่าง
1	เมือง	56	42
2	ท่าแพ	24	18
3	ละงู	54	41
	รวม	134	101

3.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

3.2.1 ลักษณะของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม (Questionnaire) และแบบ
สัมภาษณ์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 2 ชุด

ชุดที่ 1 แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นแบบตรวจรายการ (Checklist) โดยถามผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด (ตาดีกา) ในจังหวัดสตูล

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานวิชาการในศูนย์ที่ผู้ตอบแบบสอบถามกำลังปฏิบัติงานอยู่ซึ่งมีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ คือ

- 5 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด
 - 4 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมาก
 - 3 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับปานกลาง
 - 2 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย
 - 1 คะแนน หมายถึง มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยที่สุดหรือไม่ดำเนินงานเลย
- แบบสอบถามนี้ประกอบด้วยข้อคำถามใน 5 ด้าน ดังนี้
1. งานด้านหลักสูตร
 2. งานด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้
 3. งานด้านห้องสมุด
 4. งานด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา
 5. งานด้านการวัดผลและประเมินผล

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดมีลักษณะเป็นคำถามปลายเปิด (Open-ended Question)

ชุดที่ 2 เป็นแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้างแน่นอน (Unstructured Interview) ที่ผู้สร้างชิ้น โดยสร้างกรอบสัมภาษณ์ในประเด็นคือ แนวทางการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูลที่ผู้ให้สัมภาษณ์คิดว่าเหมาะสมกับศูนย์การศึกษาอิสลาม ภายใต้สภาพการดำเนินงานตามแนวทางของการบริหารงานวิชาการ

3.3 การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

การสร้างเครื่องมือในการวิจัยทั้งแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือดังนี้

1. การสร้างแบบสอบถาม

1.1 ศึกษาค้นคว้าเอกสารเกี่ยวกับหลักการและทฤษฎีในการดำเนินงานวิชาการในศูนย์ฯ เพื่อเข้าใจถึงเนื้อหาที่สอดคล้องกับการวิจัยครั้งนี้

1.2 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถาม จากตำราเอกสารงานวิจัยต่างๆ เพื่อเตรียมสร้างแบบสอบถาม

1.3 กำหนดขอบเขตของข้อคำถามจากประเด็นและขอบข่ายที่จะศึกษาทั้ง 5 ด้าน แล้วนำข้อเสนอแนะสิ่งที่ควรปรับปรุงนำมาปรับปรุงและใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามครั้งนี้

1.4 นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จเรียบร้อยแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ เพื่อตรวจสอบและให้ข้อเสนอแนะเพื่อปรับปรุงแก้ไขต่อไป

1.5 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนเพื่อแก้ไขตรวจสอบความเที่ยงตรงตามเนื้อหา (Content Validity) แล้วนำผลการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์หาความเที่ยงตรงตามเนื้อหา โดยใช้ดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับประเด็นหลักของเนื้อหา (IC) และสิ่งที่ควรปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องยิ่งขึ้น

1.6 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try Out) กับผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิด(ตาคีตา)ในจังหวัดสตูล ซึ่งไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาหาค่าความเชื่อมั่นของเครื่องมือ(Reliability) เป็นรายด้านและทั้งฉบับ โดยใช้หลักสูตรสัมประสิทธิ์ของแอลฟา (Coefficient Alpha) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) จำนวน 30 คน แล้วนำแบบสอบถามที่ทดลองใช้มาตรวจให้คะแนน งานด้านหลักสูตร งานด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้ งานด้านการวัดผลและประเมินผล งานด้านการใช้สื่อเทคโนโลยีเพื่อการศึกษาและ งานด้านห้องสมุด

1.7 นำแบบสอบถามที่ผ่านการปรับปรุงแก้ไขและหาค่าความเชื่อมั่นแล้วไปดำเนินการเก็บข้อมูลในการวิจัยต่อไป

2. การสร้างแบบสัมภาษณ์

การสร้างแบบสัมภาษณ์ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยกำหนดประเด็นของข้อคำถามในแบบสัมภาษณ์ให้สอดคล้องกับประเด็นของข้อคำถามในแบบสอบถามปลายเปิด ทั้งนี้เพื่อมุ่งเน้นที่จะเก็บรายละเอียดและคำอธิบายเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูลให้มีความชัดเจนและสมบูรณ์มากที่สุด มีขั้นตอนดังนี้

2.1 ศึกษารายละเอียดเกี่ยวกับการสร้างแบบสัมภาษณ์จากตำรา เอกสารและงานวิจัยต่างๆที่เกี่ยวข้องแล้วนำแนวคิดที่ได้มา สร้างแบบสัมภาษณ์

2.2 สร้างแบบสัมภาษณ์แบบไม่มีโครงสร้าง (Unstructured Interview) เพื่อศึกษาแนวทางการบริหารงานวิชาการในศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล โดยใช้ข้อคำถามประเด็นเดียวกันกับแบบสอบถามปลายเปิด

2.3 นำแบบสัมภาษณ์เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อพิจารณาตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.4 นำแบบสัมภาษณ์ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิด้านงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอิสลามในจังหวัดสตูล

3.4 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ดังนี้

1. ขออนุญาตแนะนำตัวผู้วิจัยจากบัณฑิตวิทยาลัย คณะวิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี ถึงผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล

2. ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.1 แบบสอบถามผู้วิจัยส่งแบบสอบถามถึงผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูลทางไปรษณีย์ จำนวน 101 ชุด พร้อมทั้งผู้วิจัยได้ขอความร่วมมือจากผู้ตอบแบบสอบถามส่งกลับให้ผู้วิจัย หลังส่งแบบสอบถามไปแล้ว 2 สัปดาห์ ผู้วิจัยได้ติดตามแบบสอบถามบางส่วนที่ยังไม่ได้รับคืนด้วยการโทรศัพท์เพื่อขอความร่วมมือ สำหรับแบบสอบถามบางส่วนผู้วิจัยได้เดินทางไปรับคืนด้วยตัวเอง

2.2 แบบสัมภาษณ์ ผู้วิจัยประสานงานนัดวัน เวลา การสัมภาษณ์และออกสัมภาษณ์กลุ่มตัวอย่างและ ได้บันทึกผลการสัมภาษณ์ลงในแบบบันทึกการสัมภาษณ์ด้วยตัวเอง ตามรายละเอียดในตารางที่ 3

ตารางที่ 3 กำหนดการสัมภาษณ์นักวิชาการจากคณะกรรมการอิสลามประจำจังหวัด นักวิชาการ
อิสลามของสำนักงานการศึกษาเอกชนและประธานเขตการศึกษาแต่ละอำเภอในจังหวัด
สตูล

ลำดับที่	ชื่อ-สกุล	สถานที่ทำงาน	ตำแหน่ง	วัน เดือน ปี	เวลา
1	นายอิบรอหิม อาดำ	สนง.คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัด	รองประธาน	20 ก.ค. 55	09.00
2	นายชำซูดดิน เล่งเจะ	สนง.คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัด	ฝ่ายการศึกษา	20 ก.ค. 55	11.00
3	นายอับคนเราะหมาน กองบก	สนง.คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัด	ฝ่ายประนีประนอม	20 ก.ค. 55	13.00
4	นายนิสาด แคะหิวา	สนง.คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัด	ทะเบียน	21 ก.ค. 55	09.00
5	นายฮาสัน พรัดจำ	สนง.คณะกรรมการ อิสลามประจำจังหวัด	เลขานุการ	21 ก.ค. 55	13.00
6	นายคาลัน นุงอาหลิ	สนง.การศึกษาเอกชน	ผู้อำนวยการ	23 ก.ค. 55	09.00
7	นายซอหมาด ไบหมาดป็นจือ	สนง.การศึกษาเอกชน	นักวิชาการฯ	23 ก.ค. 55	11.00
8	นายเสดอาหมาด ศรียาน	สนง.การศึกษาเอกชน	นักวิชาการฯ	23 ก.ค. 55	14.00
9	นายอคุลย์ ม่าเหรีม	โรงเรียนกำแพงวิทยา	ประธานเขต 3	28 ก.ค. 55	09.00
10	นายอารีย์ คาเอ็น	โรงเรียนแปะเหนือ	ประธานเขต 2	28 ก.ค. 55	11.00
11	นายอับดุลกอเคร์ หลงกอหราบ	ศูนย์ศาลัดิคามูฮัมมาดียะ	ประธานเขต 1	28 ก.ค. 55	14.00

3. นำแบบสอบถามและแบบสัมภาษณ์มาตรวจสอบความถูกต้องสมบูรณ์
เพื่อนำมาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ทำการวิเคราะห์ตามประเภทและลักษณะ
ของข้อมูล เมื่อได้ข้อมูลครบถ้วนตามที่ต้องการแล้ว ผู้วิจัยได้นำข้อมูลมาทำการวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม
คอมพิวเตอร์สำเร็จรูป ซึ่งได้กำหนดขั้นตอนเอาไว้ดังต่อไปนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามวิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาค่าความถี่และร้อยละของแต่ละรายการ

2. แบบสอบถามตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล ใช้วิธีหาค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) เป็นรายด้านและรายชื่อเพื่อต้องการทราบระดับการดำเนินงานวิชาการ เมื่อได้ค่าเป็นรายด้านและรายชื่อแล้วนำไปแปลผลโดยใช้เกณฑ์สัมบูรณ์ (Absolute Criteria) ของ วัน เดชพิชัย (2532 : 11) ซึ่งแบ่งคะแนนเป็นช่วงๆ มีความหมาย ดังนี้

4.51 – 5.00 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุด

3.51 – 4.50 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับมาก

2.51 – 3.50 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับปานกลาง

1.51 – 2.50 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อย

1.00 – 1.50 หมายถึง มีการดำเนินงานวิชาการอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3. หาค่าการทดสอบ (F-test) เพื่อเปรียบเทียบระดับสภาพการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล จำแนกตามเพศ อายุ ประสบการณ์ วุฒิต่างการศึกษาเป็นรายด้านและโดยรวม โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA) หากพบว่ามีค่าแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ้ (Scheffe' Method)

4. การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับแนวทางการบริหารงานวิชาการของศูนย์การศึกษาอิสลามประจำมัสยิดในจังหวัดสตูล จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และจากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญทางด้านวิชาการจากผู้ทรงคุณวุฒิ ในจังหวัดสตูล จำนวน 11 คน ใช้วิธีการวิเคราะห์เนื้อหา แจกแจงความถี่ และประมวลความคิดเห็นที่ได้แล้ว สรุปเป็นผลการวิจัย

3.6 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

สถิติที่ผู้วิจัยใช้ในการวิจัยมีดังนี้

1. ค่าร้อยละ

2. ค่าเฉลี่ย

3. ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

4. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย

ของตัวแปรที่มี 2 กลุ่ม โดยการทดสอบค่า (t-test)

5. สถิติสำหรับทดสอบสมมุติฐานเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของตัวแปรที่มีตั้งแต่ 3 กลุ่มขึ้นไป ใช้การทดสอบค่าเอฟ (F-test) จากวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว

6. หากพบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย จะทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยรายคู่ด้วยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe' Method)

Prince of Songkla University
Pattani Campus